

Åtgärdsplan för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Linköpings kommun 2023

Antaget av: Kommundirektör 2023-12-14

Senast reviderat:

Giltighetstid: 2023

Diarienummer: KS 2023-638

Dokumentansvarig: Kommundirektör

Adresserat till:

Tidpunkt för aktualitetsprövning:

Relaterade styrdokument: Handlingsplan för ökad trygghet och minskad brottslighet på allmän plats i Linköpings kommun, SBN 2023-424,

Handlingsplan för att förebygga organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism i Linköpings kommun, KS 2023-543, Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld, KS 2018-06-12 § 267

Sökord: Trygghet, trygghetsskapande, brottslighet, brottsförebyggande, våld i nära relationer, destruktiva mansnormer, parallella samhällsstrukturer, våldsbejakande extremism.

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Vad innebär brottsförebyggande arbete?	5
Vad innebär trygghetsskapande arbete?	5
Processen för att ta fram åtgärdsplanen	5
Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen	6
Prioriterade långsiktiga insatser	7
Tre målområden	7
Målsättning	7
Fyra viktiga arbetssätt för vårt arbete	7
Kunskapsbaserad metodik	8
Väl avvägd och utvecklad samverkan	9
Innovativa lösningar och teknik	9
Transparens och gemensamt ansvar	10
Målområde 1: Organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism	11
Nuläge	11
Vad kommunen behöver göra	12
Åtgärder	12
Målområde 2: Våld i nära relation och Hedersrelaterat våld och förtryck	20
Nuläge	20
Vad kommunen behöver göra	21
Åtgärder	21
Målområde 3: Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till allmän plats	24
Nuläge	24
Vad kommunen behöver göra	25
Åtgärder	25
Referenser	29

Inledning

För att Linköping ska vara en trygg och säker kommun krävs ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, där våldsförebyggande insatser är en central del. De brottsförebyggande insatser som genomförs i Linköping ska bidra till att tillvarata alla barns rättigheter i enlighet med Barnkonventionen¹.

Åtgärdsplanen utgör en plattform för tvärsektoriell samverkan mellan kommunens förvaltningar och externa aktörer som till exempel Polismyndigheten med syfte att brottsligheten minskar och där invånare och besökare: inte är rädda att utsättas för brott, har förtroende för kommunala instanser samt känner sig delaktiga i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

De åtgärder som redovisas i planen är främst åtgärder som kräver särskilda insatser avseende samordning och samverkan mellan förvaltningarna, eller där det finns ett värde av att lyfta fram en insats för att ytterligare stärka den. Vissa åtgärder är pågående och ingår i nämndernas/förvaltningarnas basuppdrag, vissa är en vidareutveckling av det arbete som redan genomförs, och några är helt nya för kommunen. Åtgärderna ska inte ses som en ensam lösning för att minska brottsligheten, utan ska ingå i kommunens ordinarie arbete och insatser av mer genomgripande strukturell karaktär.

Alla åtgärder avses startas upp och/eller genomföras under 2023. Några har redan tidigare påbörjats och andra kommer pågå under längre tid än under året. Det finns åtgärder som är med i förvaltningarnas verksamhetsplaner för 2023 eller ska inarbetas i verksamhetsplanerna för 2024.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande området är omfattande och kräver bred samverkan med en rad aktörer för att angripa problemen effektivt. Inom kommunen behöver samverkan och synkronisering ske med arbetet mot segregation (SMS) samt arbetet riktat mot barn och unga (SBU). I åtgärdsplanen mot segregation finns åtgärder som tangerar det brottsförebyggande och trygghetsskapande området och dessa behöver fortlöpande stämmas av för att nå bäst effekt. Därutöver krävs samverkan med näringsliv, civilsamhälle, universitet och andra myndigheter.

Bakgrund

Brottsligheten behöver motverkas med såväl effektiv brottsbekämpning som förebyggande åtgärder. I samhällets samlade brottsförebyggande arbete har kommunerna en särskilt viktig roll. För att säkerställa att kommunerna arbetar med dessa frågor på ett effektivt och kunskapsbaserat sätt föreslår regeringen att kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete regleras i lag. Från den 1 juli 2023 finns en ny lagstiftning som ger kommunerna ett brottsförebyggande ansvar, "Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete"². Detta utifrån att kommunerna är viktiga aktörer för det lokala brottsförebyggande arbetet, genom ansvar för områden såsom stadsplanering, socialtjänst och skola.

---

¹ Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

² Lag 2023:196

Vad innebär brottsförebyggande arbete?

Brottsprevention eller brottsförebyggande åtgärder syftar till att minska, begränsa eller eliminera brottslighet och dess skadeverkningar. Åtgärderna som vidtas syftar till att minska brottsbenägenhet, minska risken för utsatthet eller minska det brottsalstrande i situationer. Preventivt arbete kan delas in i tre nivåer:

- Universell prevention: Förebyggande åtgärder riktade mot den breda allmänheten eller till en större grupp av människor
- Selektiv prevention: Riktade insatser till personer, miljöer eller aktiviteter i riskzon eller som är särskilt sårbara för brottslighet eller utsatthet
- Indikerad prevention: Särskilda insatser till personer, miljöer eller aktiviteter med risk för upprepade utsatthet eller återfall i brott

Vid brottsprevention krävs en kombination av arbete i de olika nivåerna mot samma företeelse. Det universella breda brottsförebyggande arbetet är essentiellt för att förebygga brott i det längre perspektivet och kommunen har, genom sina arenor gentemot främst barn och unga och deras föräldrar, en unik möjlighet att agera innan brott, utsatthet och otrygghet uppstår. Åtgärder inom ramen för den selektiva och indikerade preventionen är också viktiga för att stävja en pågående utveckling i det korta perspektivet och för att hindra att nya generationer socialiseras in i kriminalitet i det längre perspektivet.

Vad innebär trygghetsskapande arbete?

Det finns flera definitioner av begreppet trygghet. Oro och rädsla för brott eller ordningsstörningar är en typ av otrygghet vilken är utgångspunkten för denna åtgärdsplan.

Säkerhet är individens faktiska risk att utsättas för brott och ordningsstörningar. Trygghet är den individuella upplevelsen av säkerhet³.

Faktorer som på den övergripande nivån påverkar tryggheten är förutom egen utsatthet för brott:

- *Individens känsla av kontroll* (god informell och formell social kontroll, information, rumslig tydlighet och förutsägbarhet)
- *Tillit till samhället och andra människor* (god förvaltning och skötsel, stöd till brottsdrabbade)
- *Anhörigas och andras säkerhet* (uppfattningen om risken att anhöriga ska drabbas)
- *Individens tro på sin egen förmåga att förhindra brott och hantera eventuella konsekvenser av att utsättas* (uppväxtförhållanden, fysiska eller psykiska förutsättningar, socioekonomiska förhållanden)

Säkerhet och trygghet har inte nödvändigtvis ett orsakssamband. Omfattande säkerhetsåtgärder kan öka otryggheten, och därför krävs det en balans mellan fokus på säkerhet och fokus på trygghet.

Processen för att ta fram åtgärdsplanen

Den nya lagstiftningen ställer krav på att kommunerna bygger sitt brottsförebyggande arbete på en lokal lägesbild och att åtgärder för att stävja den lokala problematiken tas fram. Dessa ska konkretiseras i en åtgärdsplan. Linköpings kommun har från och med 2023 antagit en ny

---

³ Tryggare Sverige, 2018

ledning- och styrningsmodell för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och denna åtgärdsplan utgör grunden för åtgärder inom området.

Åtgärdsplanen för 2023 bygger på de övergripande mål som har tagits fram i "Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun" (KS 2021–178). Programmet innehåller tre målområden för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet vilka är utgångspunkten i föreliggande åtgärdsplan. Därutöver tar programmet höjd för tre strategiska och långsiktiga inriktningar inom området. Dessa konkretiseras inte i föreliggande åtgärdsplan men integreras på olika vis under respektive målområde.

I framtagandet av åtgärdsplanen har samtliga förvaltningar involverats och interna behov och processer har beaktats för att åtgärdsplanen ska bli ändamålsenlig och möjlig att implementera i respektive förvaltnings pågående arbete. Vidare har åtgärderna avgränsats och synkroniserats med arbetet mot segregation samt modellen för arbetet med barn och unga. Kommunen har tidigare tagit fram en gemensam handlingsplan med lokalpolisområde Linköping. Denna ersätts och åtgärderna beskrivs i föreliggande åtgärdsplan.

Åtgärderna som anges i åtgärdsplanen ska integreras i förvaltningarnas verksamhetsplaner och således i huvudsak finansieras inom respektive budgetram kommande år. I vissa fall finns externa medel att tillgå, vilka beskrivs i respektive åtgärd. Åtgärdsplanen beslutas av kommundirektören.

Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen

Varje målområde innehåller ett antal åtgärder. Vid varje åtgärd finns beskrivet vilken förvaltning eller enhet som är huvudansvarig för genomförandet, vilka som är primära samverkansparter samt hur åtgärden ska finansieras. Genomförandet av den enskilda åtgärden sker oftast i samverkan mellan flera olika förvaltningar, avdelningar, enheter eller aktörer. Huvudansvaret för åtgärden innebär ett ansvar för initiering, förankring, genomförande och uppföljning av åtgärden inom givna ramar.

För att få en sammanhållen bild av hur arbetet fortlöper kommer åtgärdsplanen i sin helhet att följas upp årligen. I uppföljningen kommer det att framgå huruvida åtgärden är pågående, påbörjad eller ej påbörjad. Respektive förvaltning, som innehar huvudansvaret för aktiviteten, anger i vilken kolumn de befinner sig och beskriver utvecklingen av respektive åtgärd. Detta ska vid tillfället för uppföljningen delges säkerhetschef. Det åligger säkerhetschefen att årligen återrapportera det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet till kommunfullmäktige.

Uppföljning	Pågående Åtgärden fortlöper enligt plan	Påbörjad Åtgärden är inledd men behöver utvecklas	Ej påbörjad Åtgärden kan ej inledas då förutsättningar saknas
Beskrivning av utveckling:	Här beskrivs kort utvecklingen av åtgärden av respektive förvaltning. Vilka förutsättningar finns eller saknas för att genomföra åtgärden.		

Om behov finns kan åtgärdsplanen uppdateras eller kompletteras med fler eller förändrade åtgärder för att bättre möta behoven som framkommer i den lägesbild som kommunen enligt lagstiftningen ska sammanställa minst vartannat år.

Prioriterade långsiktiga insatser

Nedanstående fenomen har alla bäring på flera olika typer av brottslighet och människors rädsla och oro att utsättas för brott. Det är därför angeläget att, inom kommunens berörda verksamheter och utifrån kommunens rådighet, arbeta med långsiktiga insatser för att:

- Förebygga destruktiva maskulinitetsnormer och våldsutövande
- Förebygga ogynnsam utveckling hos barn och ungdomar
- Förebygga framväxt av parallella samhällsstrukturer

Ovanstående perspektiv synliggörs med åtgärder inom respektive målområde i detta dokument.

Tre målområden

Tre målområden för Linköpings kommun har arbetats fram. Det är tre områden inom vilka Linköpings kommun ser ett behov av att kraftsamla för att åstadkomma en positiv utveckling.

Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till:

- Organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism
- Våld i nära relation och Hedersrelaterat våld och förtryck
- Allmän plats

Målområdena är gemensamma för hela Linköpings geografiska område. Under respektive målområde beskrivs kort nuläget och vilka utmaningar kommunen ser samt vilken utveckling som kommunen önskar åstadkomma. I vissa fall specificeras särskilda utmaningar inom områdena. Under varje målområde finns ett antal konkreta åtgärder som kommunen ska genomföra.

Vid varje åtgärd finns en eller flera ansvariga aktörer, förvaltningar och i vissa fall även enheter/avdelningar. Några av åtgärderna är mindre omfattande och genomförs av utpekad förvaltning inom ordinarie verksamhet, medan andra åtgärder är mer omfattande och kräver samverkan mellan fler, eller andra beslut för att verkställas.

Målsättning

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ska integreras i all kommunal verksamhet. Genom detta kan kommunen förebygga och begränsa negativa effekter av samhällsutvecklingen samt främja ett tryggare och säkrare Linköping.

Fyra viktiga arbetssätt för vårt arbete

Fyra viktiga arbetssätt ska beaktas och genomsyra vårt arbete i varje målområde. Det handlar om:

- Kunskapsbaserad metodik

- Väl avvägd och utvecklad samverkan
- Innovativa lösningar och teknik
- Transparens och gemensamt ansvar

Kunskapsbaserad metodik

Kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska genomföras med utgångspunkt i ett kunskapsbaserat angreppssätt. Arbetet ska bedrivas långsiktigt och förebyggande mot orsakerna till brottslighet och människors oro och rädsla att utsättas för brott, samtidigt som mer kortsiktiga insatser kan behövas för att möta effekterna av dessa orsaker.

Åtgärder

1. Lägesbild över brottslighet, trygghet och kriminell påverkan	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Kommunen och polisen ska genomföra kartläggningar av brottslighet och kriminell påverkan i lokalsamhället. Arbetet utgår bland annat från polisens metodstöd mot organiserad brottslighet ⁴ samt BRÅ:s metodstöd för arbete mot parallella samhällsstrukturer ⁵ och kartläggning av våld i nära relation, hedersrelaterat våld och människohandel ⁶ .	Polisen KLF (SÄK)	KLF (analys och utredning) Samtliga förvaltningar genom säkerhets-samordnare	
Kartläggning samt framtagande av lägesbilder och åtgärder sker på operativ, taktisk och strategisk nivå	Polisen KLF (SÄK)	Samtliga förvaltningar genom säkerhets-samordnare	
Komplettera lägesbilden med att genomföra trygghetsundersökningar	Polisen KLF (SÄK)	KLF (analys och utredning)	
Ta fram kommunövergripande E-utbildning i kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete	KLF (SÄK)	BRÅ	
Genomföra E-utbildning i kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete	Chefer Säkerhets-samordnare Säkerhetsombud		

⁴ Polismyndigheten, 2018

⁵ BRÅ, 2022

⁶ BRÅ, 2022

Väl avvägd och utvecklad samverkan

Kommunens förvaltningar och verksamheter ska kontinuerligt utvärdera huruvida aktuella samverkansformer är effektiva och om de fyller rätt funktion. Kommunen ska vid behov omorganisera eller utöka såväl intern som extern samverkan. Den myndighetssamverkan som bedrivs idag ska fortsätta att utvecklas.

Åtgärder

2. Samverkan	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
2.1 Samverkan med angränsande områden inom kommunen			
Fortsatt samverkan och synkronisering mellan det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet (BFT), arbetet mot segregation (SMS) och arbetet med samverkan barn och unga (SBU)	BFT, SMS, SBU		
2.2 Samverkan med civilsamhället			
Utreda och värdera kommunens samverkan med civilsamhället, inklusive Leanlinks nuvarande uppdrag kring områdesteamen. Områdesteam vidmakthåller under tiden för utredning de befintliga forum som finns.	KLF (HBE), VOF		

Innovativa lösningar och teknik

Kommunen ska främja att integrera nya perspektiv och lösningar i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Traditionella åtgärder i kombination med exempelvis tekniska lösningar kan skapa nya möjligheter att fånga upp och synliggöra särskilda målgruppers behov.

Åtgärder

3. Trygghetsteknik	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Fortsätta utbyggnaden av kamerabevakning	Polisen, KLF (SÄK)		
Utvärdera effekterna av installerad kamerabevakning	KLF (SÄK)	Polisen	

Skapa förutsättningar för att möjliggöra samarbete med Polismyndigheten genom delade videoströmmar	KLF (Digitaliserings enheten) VSS (LK-data)	Polisen	
Testarena TrygghetsTeknik: - Testa nya teknologier under projekttiden 230301–240831	KLF (SÄK)	LK-data Digitaliserings- enheten m.fl.	Vinnova 2 Mkr, medfinansiärer i konsortiet
Beakta möjligheter till att implementera teknik genom att förbereda teknisk infrastruktur vid nyetablering/ombyggnation	MOS		

Transparens och gemensamt ansvar

Kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska kommuniceras löpande gentemot invånarna och i så stor utsträckning som möjligt göra dem delaktiga i arbetet. Genom att ta till vara på invånarnas behov och involvera dem i arbetet skapas en mer gedigen lägesbild samt en större känsla av ansvar och förståelse, vilket i förlängningen kan öka förtroendet för kommunen i dessa frågor.

Åtgärder

4. Utveckla kommunikationen kring det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Upprätta en kommunikationsplan	KLF (Kommunikations enheten och SÄK)	Samtliga förvaltningar	
Kommunen ska kommunicera enhetligt externt och internt. Delar av kommunens lägesbild samt insatser på kort och lång sikt ska synas i kommunens kanaler återkommande.	KLF (Kommunikations enheten)	KLF (SÄK) Kommunikatör på förvaltning	

Målområde 1: Organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism

Nuläge

Den organiserade brottsligheten utförs av någon form av kriminell gruppering med syfte att göra vinst, främst i form av pengar. Brottsligheten bedrivs systematiskt som en kriminell affärsverksamhet och utgörs av häleri, smuggling och försäljning av varor eller människor. Varorna kan utgöras av narkotika, vapen eller stöldgods. Det är vanligt att prostitution drivs i organiserad form, dvs. genom koppleri och människohandel. Även om inte all prostitution är en del i organiserad brottslighet omfattas även arbetet mot brottet köp av sexuella tjänster i ovanstående målområde. Detsamma gäller människohandel med barn för sexuella ändamål, barnprostitution och barnpornografi. I den organiserade brottsligheten utnyttjas även olika former av sociala skyddsnet, så kallad välfärdsbrottslighet, och/eller bedrivs av företag som utnyttjar människor i arbete, så kallad arbetslivskriminalitet. Otillåten påverkan mot tjänstepersoner utgör också ett tillvägagångssätt för den organiserade brottsligheten. Inom ramen för den organiserade brottsligheten ryms även området våldsbejakande extremism (VBE). Begreppet VBE innefattar rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. I Sverige finns det i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska rörelser:

- Den högerextrema miljön, *tidigare kallad vit makt-miljön*.
- Den vänsterextrema miljön, *tidigare kallad autonoma miljön*.
- Den våldsbejakande islamistiska miljön.

Miljöerna kan bestå av individer, grupper eller organisationer som förespråkar, främjar eller utövar våld, hot, tvång eller annan allvarlig brottslighet för att uppnå förändringar i samhällsordningen; påverka beslutsfattandet, myndighetsutövningen eller hindra enskilda individer från att utöva sina grundlagsfästa fri- och rättigheter⁷. Området VBE kan ta sig uttryck i och omfatta allt från konspirationsteorier och desinformation till skadegörelse, ordningsstörningar, otillåten påverkan, terroristbrott och terrorfinansiering. Det har gradvis skett en institutionalisering av den våldsbejakande extremismen där radikalisering, rekrytering och finansiering sker genom bolag, stiftelser och föreningar som omsätter hundratals miljoner kronor⁸. Vidare bedömer Säkerhetspolisen att den breda extremismen i Sverige växer, vilket gör hotbilden mer komplex. Nya aktörer uppges ständigt synas i informationsflödet. Det framhålls att allt fler unga attraheras av framförallt den nätbaserade högerextremismen. I vissa fall finns även psykisk ohälsa med i bilden⁹. För att motverka VBE behövs en ökad förståelse för hur den fungerar och att den ideologiskt motiverade brottsligheten består av mer än terrorattentat eller enstaka, traditionella organisationer¹⁰. Det

---

⁷ Säkerhetspolisen, 2020

⁸ Säkerhetspolisen, 2020

⁹ Säkerhetspolisen, 2021

¹⁰ Säkerhetspolisen, 2021

kan vara flera drivkrafter som kombineras och ibland sätts samman till en personlig ideologi, inte minst med internet och sociala medier som plattform.

Flertalet attentat under senare år har planerats och genomförts av ensamagerande individer¹¹. Dessa gärningspersoner har som regel inspirerats av våldsbejakande extremistiska ideologier, våldsbejakande propaganda och tidigare utförda attentat. Personerna förekommer ofta utanför eller i utkanten av kända våldsbejakande extremistiska kretsar och många är unga, ibland minderåriga, vilket gör det svårt för Säkerhetspolisen att fånga upp dessa personer.

Vad kommunen behöver göra

Kommunen bör öka förmågan att kartlägga den lokala problematiken inom områdena välfärdsbrott, våldsbejakande extremism, parallella samhällsstrukturer och människohandel. Däribland ingår utbildning till verksamma som på olika sätt berörs av detta i sitt yrkesutövande. Kommunen har rådighet att arbeta mot den organiserade brottsligheten både vad gäller rekrytering/radikalisering, finansiering och avhopparverksamhet. Mot bakgrund av att ensamagerande gärningspersoner är svåra att fånga upp är det av vikt att kommunala instanser som möter barn och ungdomar har kännedom om tidiga signaler och indikatorer samt att det finns interna rutiner och kunskap om dessa för att omhänderta oro. Det är dock viktigt att kommunen även riktar fokus mot efterfrågan, det vill säga mot de som köper och brukar narkotika, de som köper sexuella tjänster eller de som köper svart arbetskraft. Vidare har kommunen ett stort ansvar vad gäller att arbeta med offren för den organiserade brottsligheten, det vill säga de som utnyttjas i människohandel och människoexploatering.

Åtgärder

5. Styrdokument	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Med grund i trygghetsprogrammet ta fram handlingsplan för kommunens arbete med organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism	KLF, SF	UTB, VOF	
Ta fram en kommunövergripande handlingsplan för arbetet mot ANDTS ¹²	KLF (HBE)	Samtliga förvaltningar	

---

¹¹ Säkerhetspolisen, 2022

¹² Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

6. Kunskapshöjande insatser	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
6.1 Välfärdsbrott			
Fortlöpande ska berörda delta vid kunskapshöjande workshops om välfärdsbrott	KLF (SÄK)	Samtliga förvaltningar Kommunpolisen NOA Polisen Skatteverket Kronofogden Försäkr.kassan	BRÅ samt inom ram
6.2 Otillåten påverkan			
Ta fram kommunövergripande APT- material avseende kunskap om otillåten påverkan och hot mot medarbetare	KLF (SÄK, HR)	Samtliga förvaltningar	
Informera godman/huvudman för att öka medvetenhet och höja kunskapsnivån kring organiserad brottslighet och hotfulla situationer	VSS, VOF	SÄK(KLF)	
5.3 Parallella samhällsstrukturer			
Berörda ska delta i kunskapshöjande åtgärder med fokus på parallella samhällsstrukturer och otillåten påverkan.	Samtliga förvaltningar		
5.4 Arbete mot rekrytering och avhopp			
Berörda ska delta i kunskapshöjande insatser om arbete med barn/unga i riskzon för kriminalitet och kriminella tankemönster	SF, VOF, UTB, KOF		
5.5 Våldsbejakande extremism (VBE)			
Berörda ska delta i kunskapshöjande insatser inom området	Samtliga förvaltningar		
Berörda ska delta i heldagsseminarium gällande VBE	Samtliga förvaltningar		BRÅ

med en bred målgrupp samt nyckelpersoner			
Utbildning och implementering av metodstöd för att hantera och utreda oro för VBE	SF	KLF UTB CVE VOF	BRÅ
Genomföra seminarier om PDV ¹³ och tillhandahålla metodstöd för skolan	UTB	KLF CVE	

7. Organisation och samverkan	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Projektleda BRÅ- uppdrag och synkronisera med pågående arbete inom SBU-gruppen och SMS-gruppen	KLF	SBU, SMS	Stöd från Brå 400 000 kr
Upprätthålla samordningsfunktion avseende Välfärdsbrott och Våldsbejakande extremism	KLF		
Utveckla och upprätthålla forum för att stärka samverkan och öka informations- och erfarenhetsutbytet internt	MOS		
Utveckla en lokal samverkan i ärenden med koppling till våldsbejakande extremism	KLF	Samtliga förvaltningar	
6.1 Välfärdsbrottslighet			
Samverka nationellt inom ramen för Municipal	KLF	KLF, Polisen,	
Berörda ska delta i kunskapsnätverk och framtagande av metoder för att motverka assistansfusk och bedrägerier. Vidga nätverket och ta goda exempel från andra kommuner.	VOF SF	KLF MOS	

¹³ Pågående dödligt våld

Utveckla lokal samverkan avseende välfärdsbrott på strategisk och operativ nivå	Polisen, KLF	Skatteverket Försäkringskassan Kronofogdemyndigheten MOS	
Fortsätt att vidareutveckla nuvarande arbete med välfärdsbrottsligheten genom organisering av arbetet i styrgrupp och arbetsgrupp/linjearbete.	KLF (SÄK)	MOS	
Fortsätta samverkan med fastighetsägare för att upptäcka folkbokföringsbrott och falsk andrahandsuthyrning	KLF (SÄK)	Fastighetsägare	
Fortsätt med och vidareutveckla nuvarande arbete med välfärdsbrottsligheten genom att identifiera systembehov.	KLF (SÄK)	Samtliga förvaltningar	

8. Motverka parallella samhällsstrukturer och våldsbejakande extremism	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Stärka förtroende för kommunala instanser och motverka desinformation genom samlade insatser - nära socialtjänst, BRÅ-uppdrag, kommunikation, kartläggning och information om indikatorer, välfärdsbrottslighet	KLF (SÄK)	KOF Leanlink SF VOF	
Synlig närvaro och dialog med invånare inom ramen för respektive förvaltningsuppdrag. Detta med särskilt fokus på ungdomar och barn i syfte att öka förtroendet för kommunen och andra samhällsaktörer.	SF, UTB, KOF, KLF, Polisen, MOS, VOF	Polisen, RTÖG, Ordningsvakter och kommunala väktare, Idéburen sektor	
Bidra till stärkt förtroende för samhälleliga instanser. Det kan till exempel handla om information och dialog om kvinnors, hbtqia+ och marginaliserade gruppers	SF VOF VSS		

lagstadgade rättigheter, samt vilket stöd som kan erhållas från exempelvis socialtjänst.			
Utifrån aktuell problembild, fortlöpande samverka kring att skapa informationsträffar för att beskriva kommunens arbete	SF, UTB, Leanlink	Säkerhets-samordnare på respektive förvaltning	
Berörda ska delta i religionsdialog inom ramen för upprättat forum	KLF (SÄK)	VOF SF	
Genomföra kartläggning och orsaksanalys, för att ge kunskap om vilka processer och faktorer som påverkar utvecklingen i såväl positiv som negativ riktning. Resultaten från kartläggning och analys utgör grunden för den fortsatta inriktningen på området.	KLF (SÄK)	VOF SF MOS UTB	

9. Motverka nyrekrytering av unga in i kriminalitet	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Kontinuerlig synk och samverkan mellan BFT-arbetet och SBU-arbetet	BFT, SBU		
Implementera SSPF – samverkan socialtjänst, skola, polis, fritidsverksamhet	VOF SF	KOF Polisen UTB KLF	Del av tjänst finansieras inom ramen för ESF
Implementera "Rätt Kurva" - pilotprojekt under 3 år	SF VOF Polisen	KOF UTB KLF	
Besök i skolor årskurs 2 och 5 i Berga, Ryd, Skäggetorp och Lambohov	Polisen		

Genomför Aslansamtal - orossamtal med unga lagöverträdare (under 15 år)	VOF, Polisen, SF	RTÖG	
---	---------------------	------	--

10. Främja avhopparverksamhet och avradikalisering	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Bedriva avhopparverksamhet inom ramen för Social insatsgrupp (SIG). Arbeta för att motivera och lotsa individer in i avhopparverksamheten samt medverka i hot- och riskanalyser	SF, Polisen	Aktörer inom ramen för SIG IAF VOF UTB	

11. Motverka otillåten påverkan	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Utveckla rutiner för att upptäcka och motverka otillåten påverkan inom berörda verksamheter	KLF (HR, juridik, SÄK)	Samtliga förvaltningar	
Utreda behovet av att utföra registerkontroll för vissa yrkesroller inom förvaltningen	KLF (HR/SÄK)	Samtliga förvaltningar	
Framtagen utbildning ska genomföras av medarbetare	Samtliga förvaltningar		
Uppmärksamma falska intyg vid rekrytering	HR VSS	Samtliga förvaltningar	
Utbildning och stöd för personal kring att vittna i brottmål	KLF (HR)		

12. Motverka välfärdsbrottslighet	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
12.1 Motverka felaktiga utbetalningar			
Utveckla rättssäkerhet och likställighet i handläggningen av ekonomiskt bistånd, öka samverkan internt och använda lagen om underrättelseskyldighet	IAF	VOF SF	

Identifiera felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd på grund av falska uppgifter eller förfalskade dokument	IAF		
Utveckla förvaltningens arbete med bidrag, föreningsstöd, kontroll och service	KOF	SF	
11.2 Främja ett sunt företagande			
Återkommande myndighetsgemensamma verksamhetskontroller (LOS) och informationsdelning inom nätverket	Polisen, KLF (SÄK)	MOS VOF	
Motverka osund konkurrens genom att utarbeta en strategi för kontroll av företag innan och under avtal samt anställa ytterligare en controller med detta fokus	VSS		

13. Motverka människohandel och relaterade brott	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Bidra med kunskap och metodstöd internt till personal som kommer i kontakt med offer för människohandel	KLF (SÄK), SF (regionskoordinator)	Samtliga förvaltningar Regionskoordinator	
Informationsinsatser hotellnäring, taxinäring, skolor m.m. tillsammans med andra aktörer	SF (regionskoordinator), Polisen	UTB	
Arbeta för att motverka etablering av migrantläger enligt gällande rutin samt erbjuda sociala insatser vid behov	MOS, Polisen	KLF, IAF, SF	
Genomföra LOS-insatser mot företag vid misstanke om människohandel och relaterade brott samt erbjuda sociala insatser vid behov	Polisen	MOS, IAF, SF	

Genomföra insatser mot sexköp/koppleri och erbjuda sociala insatser vid behov (förövare och utsatt)	Polisen, SF	IAF	
---	-------------	-----	--

14. Förebyggande arbete med ANDTS-frågor	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
13.1 Samverkan mot narkotika i skolmiljö			
Kommunen ska implementera "Rutin vid misstanke om påverkan och /eller missbruk av droger hos elever" för att upptäcka narkotikabruk i skolan.	UTB	KLF	
Polisen ska i samverkan med skolor genomföra insatser och ha närvaro i skolmiljöer där det förekommer försäljning av narkotika.	Polisen	UTB	
Genomföra narkotikasök med hund i skolmiljö.	Polisen	UTB	
Uppmärksamma och motverka narkotika kopplat till utomhusmiljö.	VOF, Polisen, KLF (SÄK)	Fastighetsägare	
14.1 Samverkan mot samhällsdopning enligt metoden 100% ren hårdträning			
Samordna och där berörda ska delta i nätverket av gymanläggningar som tillämpar arbetsmetoden och deltar i nätverket 100% ren hårdträning. Polisen medverkar vid utbildning, informationsträffar och genomför tillsynsinsatser på anläggningarna.	KLF, Polisen		
14.2 Samverkan mot narkotika i krogmiljö			

Polisen och kommunen medverkar i samverkan med krögare i arbetet mot narkotika i krogmiljön.	KLF (HBE, SÅK), Polisen, SF	Krögare	
Genomföra insatser och tillsyner för att upptäcka och motverka narkotika i krogmiljö.	Polisen, SF, KLF (HBE)	MOS	
14.3 Tillsyn för att upptäcka försäljning av narkotika			
Genomföra tillsyner av försäljare av kosttillskott för att upptäcka bland annat doping- och THC-preparat	MOS	Polisen	
14.4 Tillsyn av alkoholservingstillstånd			
Bedriva tillsyn riktad mot de restauranger, nattklubbar och andra aktörer som har tillstånd att servera alkohol. Tillsyn sker både av Polisen och kommunens tillståndshandläggare men också tillsammans.	Polisen, SF		
14.5 Utbildning i ansvarsfull alkoholserving			
Utbilda i metoden Ansvarsfull alkoholserving som genomförs med krogpersonal samt studentkrogpersonal.	KLF, SF, Polisen	SF, LiU, krogpersonal	

Målnråde 2: Våld i nära relation och Hedersrelaterat våld och förtryck

Nuläge

Våld i nära relationer är ett stort samhälls- och folkhälsoproblem som kan förekomma i alla typer av relationer. Den som utövar våldet kan vara en partner eller någon annan som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Både män och kvinnor kan vara utsatta, men kvinnor utsätts i högre utsträckning för grovt, upprepat och sexuellt våld. Våldet sträcker sig från grovt våld till handlingar som kan ingå i ett mönster av utsatthet, såsom verbala kränkningar, isolering från familj och vänner, ekonomiskt

utnyttjande och emotionell utpressning.¹⁴ Hedersnormer handlar om en kollektiv moral där kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central, även om alla i familjen har krav på sig att följa vissa regler för att upprätthålla familjens anseende. Eftersom flickors och kvinnors oskuld och kyskhets anses vara av avgörande betydelse är barn- och tvångsäktenskap, oskuldskontroller och könsstympning av flickor och kvinnor våldsuttryck som hör samman med hedersrelaterat våld. Kontrollen inom hedersrelaterat våld och förtryck kan till exempel innebära; flickor som inte får delta i alla skolämnen; pojkar som tvingas bevaka sina systrar och vuxna kvinnor som inte får utbilda sig. Hedersrelaterat våld och förtryck sanktioneras, upprätthålls och utövas av kollektivet, vilket särskiljer det från mäns våld mot kvinnor i nära relationer som främst utförs individuellt och fördöms kollektivt.¹⁵

Vad kommunen behöver göra

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är allvarliga brott som drabbar både barn och vuxna. Mot bakgrund av brottslighetens karaktär finns det svårigheter med att upptäcka och kartlägga dessa brott. Utsatthet under lång tid, ibland livslång, innebär att normaliseringen är stor. Eftersom mörkertalet är stort krävs flera informationskällor vid kartläggning av denna problematik. Kommunens arbete ska inriktas mot förebyggande insatser till breda grupper i befolkningen innan våld uppstår; tidig upptäckt av våldsutsatthet och ett individanpassat stöd och skydd; tidig upptäckt, stöd och skydd för barn och unga samt tidig upptäckt och arbete med våldsutövare.

För att förebygga våld krävs samarbete över sektors- och organisationsgränser och ett strukturerat arbetssätt.¹⁶ Linköpings kommun ska utifrån sin rådighet arbeta för att minska förekomsten av våld i samhället, både det synliga och det våld som finns i det dolda. För att nå dit behöver kommunens sektorer och bolag arbeta långsiktigt och i samverkan. Arbetet ska ha utgångspunkt i hur normer kring maskulinitet inverkar på förutsättningar och drivkrafter att utföra våldsamma handlingar och engagera sig i kriminell verksamhet.

Åtgärder

15. Styrdokument	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Ta fram en handlingsplan utifrån det sjätte jämställdhetspolitiska målet	SF	KLF	

16. Organisation	Ansvarig	Samverkan	Finansiering

¹⁴ Socialstyrelsen, 2016

¹⁵ Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck, 2022

¹⁶ Jämställdhetsmyndigheten, 2020

Upprätthålla en samordningsfunktion för våld i nära relation och hedersrelaterat våld	SF		
Upprätthålla arbetsgrupp för framtagning och implementering av handlingsplan inom området	SF	Samtliga förvaltningar	

17. Utveckla ett systematiskt kommunövergripande och kunskapsbaserat våldsförebyggande arbete	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Utveckla arbetssätt och metoder för ett systematiskt arbete med våld, genus och samtycke i kommunens verksamheter för barn och unga.	IAF SF UTB VOF KOF		

18. Skydd och stöd till utsatta	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
18.1 Anställda			
Upprätta rutin för att upptäcka och stödja medarbetare som utsätts för våld i nära relation alternativt hedersrelaterat våld	Samtliga förvaltningar		
18.2 Klienter/kunder			
Upprätta rutin för att upptäcka och stödja klienter/kunder som utsätter och/eller utsätts för våld i nära relation alternativt hedersrelaterat brott	Samtliga förvaltningar		
Stödfunktioner för utsatta rörande sexuellt våld samt stöd och rådgivning till anhöriga och yrkesverksamma.	SF	UTB IOP Novahuset	
Stöd till våldsutsatta som identifierar sig som tjej/kvinna.	VOF, SF	IOP Kvinnjouren Ellinor och Tjejjouren Beata	
Erbjuda vittnesstöd, stöd och rådgivning till brottsutsatta och	VOF, SF	IOP Brottsofferjouren Linköping	

deras anhöriga.			
Kommunen erbjuder stöd till barn, vuxna, anhöriga och familjer till de som utsätter eller utsätts för våld	VOF, SF		
Kommunen erbjuder behandling avseende barnmisshandel	VOF, SF		
Kommunen erbjuder skydd i form av: -Skyddat boende -Tillfälligt boende -Stadigvarande boende	VOF, SF		
Projekt för att utveckla arbete med att erbjuda stadigvarande boende till våldsutsatta och deras barn	SF, VOF		Medel från Socialstyrelsen
Implementering av bedömningsstöd vid utredning av unga utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck	SF		
Delta i forskningsprojekt SAVE ¹⁷ (Support and protection Against Violence, on Equal terms for all children)	SF		

19. Förebygga framväxt av destruktiva maskulinitetsnormer	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Se över behovet av att utveckla ett arbete enligt samverkansmodellen "Kärleken är fri".	SF	Rädda barnen Polisen m.fl. UTB KOF VOF	
Genomför informationsinsats i kommunala skolor om kvinnlig könsstämpning, minst en gång per år.	SF	UTB (elevhälsan)	

---

¹⁷ En studie om barn som utretts inom sociala barn- och ungdomsvården, efter misstanke om våldsutsatthet

Berörda ska delta i "En vecka fri från våld"	KLF (HBE)		
Genomför kampanjen "Ta snacket" minst en gång per år.	KLF (HBE)	Andra kommuner Civilsamhälle Myndigheter	
Utbildningsinsatser till unga kvinnor och yrkesverksamma, samt övriga intressenter i Linköpings kommun.	SF	IOP Kvinnojouren Ellinor och Tjejjouren Beata	
Förebyggande insatser för att utbilda kring frågor som rör sex, internet och sexuellt våld. Riktade till elever, vårdnadshavare samt yrkesverksamma.	SF	IOP Novahuset	
Projekt för förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck inom föräldraskapsstöd -Kartläggning -Utbildningsinsatser	SF	VOF UTB	Medel från MFoF
Implementera den våldsförebyggande metoden MVP (mentorer i våldsprevention) inom ungdomsverksamhet.	KOF	LIU JäMy Föreningen MÄN	

Målområde 3: Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till allmän plats

Nuläge

Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra städerna säkra och hållbara för framtiden¹⁸. Utformning och gestaltning av miljön har stor påverkan för den upplevda tryggheten. Det är av vikt att säkerställa att trygghetsskapande faktorer tillgodoses och att lokala behov och förutsättningar inhämtas tidigt i utvecklingen av offentliga miljöer, särskilt runt torg och andra knutpunkter. I arbetet med att utforma kommunens offentliga rum är det viktigt att samtidigt förebygga, förhindra och försvåra att brott kan begås på den aktuella platsen. Trygghet, det vill säga rädsla/oro att utsättas för brott, i offentlig miljö skiljer sig beroende på kön, ålder med mera samt mot

¹⁸ Agenda 2030

bakgrund av flera individuella faktorer. Vidare varierar otryggheten mellan områden och olika platser i kommunen¹⁹. Tryggheten behöver inte nödvändigtvis vara kopplad till risk för utsatthet eller faktiskt utsatthet för brott och därför är det angeläget att undersöka vad som skapar otrygghet hos människor på olika platser i kommunen. För att fånga särskilda gruppers otrygghet kan det krävas andra metoder än konventionella trygghetsundersökningar som sker genom utskick av enkäter. Barn och unga representeras sällan i dessa undersökningar likväl som metodologin påverkar att särskilda grupper inte fångas upp. Genom att beakta trygghet och otrygghet utifrån olika gruppers perspektiv i kombination med lokal förankring erhålls förutsättningar för att vidta verkningfulla åtgärder.

Vad kommunen behöver göra

En del av orsakerna till otrygghet och brottslighet i det allmänna utrymmet beror på den fysiska utformningen²⁰. Otrygghet och brottslighet har byggts in i den offentliga miljön. För att möjliggöra att Linköpings kommun är en trygg och säker kommun krävs att brottsförebyggande och trygghetsskapande faktorer beaktas redan i översiktsplaneringen och hela vägen till förvaltningskedet. Detta betyder att särskilda faktorer kan behöva integreras eller kombineras med ordinarie stadsbyggnadsprinciper och kunskapen om dessa faktorer behöver öka.

Platsanalyser och trygghetsundersökningar, i kombination med andra data, ger en bild av invånarnas trygghet kopplat till olika platser i kommunen. Dessa kartläggningar bör genomföras systematiskt och kommunens olika förvaltningar ska samverka med varandra och med polis, civilsamhället, näringsliv, fastighetsägare och andra aktörer för att skapa trygghet kring offentliga platser.

Kommunen ska utgöra en aktiv part i platssamverkan och finna former för att införa detta på flera platser i kommunen. Parallellt med detta ska arbetet med trygghetsteknik fortsätta att utvecklas och effekterna av sociala och situationella åtgärder, i kombination med trygghetsskapande teknik, ska utvärderas och införas på platser där de bedöms kunna ha en trygghetsskapande eller brottsförebyggande inverkan.

Åtgärder

20. Styrdokument	Ansvarig		
Med grund i trygghetsprogrammet ta fram en handlingsplan för att öka tryggheten och minska brottsligheten i det offentliga rummet	MOS	KLF (SÄK)	
Beakta särskilt områden med parallella samhällsstrukturer/låg			

¹⁹ Brå, 2021

²⁰ BoTryggt2030

socioekonomisk status och synkronisera detta med arbetet mot segregation			
--	--	--	--

21. Kunskapshöjande insatser	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Berörda ska delta i kunskapshöjande insats gällande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete framtagen av Sweco	MOS	KLF Sweco	BRÅ
Genomföra 6-veckors utbildning med nyckelpersoner inom kunskapsbaserat BF-arbete	KLF	KOF Stångåstaden Polisen	BRÅ
Utbilda nyckelaktörer i eventsäkerhet	KOF		

22. Utveckla strategisk och taktisk samverkan på olika platser med syfte att förebygga otrygghet och brott	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
22.1 Geografiska utskott			
Berörda ska delta i geografiska utskott	MOS	KLF	
22.2 Platssamverkan			
Utveckla platssamverkan med upphandlad resurs 2023–2024.	KLF	Näringsliv MOS KOF	
Trygghetsöverenskommelse med ICA Fastigheter i Berga.	KLF Polisen	Samtliga förvaltningar	
Samverka med fastighetsägarföreningar kring ex. felaktig folkbokföring	Styrgrupp välfärdsbrott	MOS Fastighetsägare	
Ta fram och implementera rutin för dynamiska arbetsgrupper	KLF (SÄK)		
Berörda ska delta i dynamiska arbetsgrupper	Samtliga förvaltningar	Berörda aktörer	

23. Utveckla operativ samverkan på olika platser med syfte att förebygga otrygghet och brott	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
23.1 Samverkan planerade händelser			
Samverka med olika aktörer inför exempelvis evenemang av olika slag.	KLF	Säkerhets-samordnare på samtliga förvaltningar	
Kommunikation av tillstånd avseende begagnande av offentlig plats som bedöms ha påverkan på tryggheten	MOS KLF		
Utveckla intern operativ samverkan vid planerade och oönskade händelser	KOF		
Tillhandahålla aktiviteter på olika platser för att förebygga otrygghet och brott. Exempelvis: öppna tillgängliga ungdom/fritidsverksamheter.	KOF		
Upprätthålla verksamhet med aktivitetsbaserat förhållningssätt ²¹ .	KOF		
Motverka trafikförseelser i enlighet med upprättat medborgarlöfte 2023–2024	Polisen, MOS	KLF, UTB	
23.2 Samverkan oönskade händelser			
Samverka med olika aktörer vid oönskade händelser exempelvis vid grova våldsbrott.	KLF	Säkerhets-samordnare på samtliga förvaltningar	
23.3 Samverkan kring kommunens ordningsvakter			
Fortlöpande se över aktuellt behov av att utöka antalet ordningsvaktområden (LOV3)	KLF	Polisen	

²¹ Enhetsplan Kultur och Ungdom

Utveckla arbetsledning av och samverkan med kommunens ordningsvakter. Polisen, säkerhetsenheten och ordningsvakternas gruppledare samverkar gällande uppdrag och schemaläggning.	Polisen	KLF	
--	---------	-----	--

24. Kartlägga brottslighet och otrygghet på allmänna platser	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
24.1 Systemstöd			
Implementera ett systemstöd som möjliggör visualisering och analys av data.	KLF(SÄK)	MOS	
24.2 Vidareutveckla arbetet med Effektiv samordning för trygghet (EST)			
Rapportera till EST enligt instruktion	Samtliga förvaltningar		
Rekrytera flera rapportörer	SÄKSAM	Samtliga förvaltningar	
Utöka antalet områden där kartläggning sker	KLF(SÄK)	Polisen Fastighetsägare	
Synkronisera inrapportering till MOS och trygghetskartan med EST	KLF(SÄK)	MOS	
Berörda ska delta i trygghetsvandringar och platsbesök med efterföljande orsaksanalys.	Samtliga förvaltningar vid behov		

25. Integrera BFT- faktorer samt lokal problembild i hela planprocessen och vid utformning och modernisering av allmänna ytor	Ansvarig	Samverkan	Finansiering
Genomför kunskapshöjande insatser och workshops	MOS (SPA, SMA)		

Ta fram rutin och checklista för att integrera BFT-faktorer och lokal problembild i planprocessen och förvaltning	MOS	KLF, Polis SF, VOF m.fl.	
Beakta lokal problembild i fortsatt arbete med framtidens stadskärna, Ostlänken och framtida projekt	MOS		

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022). *Agera mot brott och otrygghet med koppling till parallella samhällsstrukturer*. Stockholm: Brå

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022). *Metodstöd för kartläggning av tre våldstyper*. Stockholm: Brå

Jämställdhetsmyndigheten (2020). *Inget att vänta på*. Göteborg: Jämställdhetsmyndigheten

Nationella kompetensteamet mot våld och förtryck, Länsstyrelsen Östergötland
<https://www.hedersfortryck.se/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/vad-ar-hedersrelaterat-vald-och-fortryck/> (hämtad 2022-09-13)

Polismyndigheten, (2018). *Polismyndighetens strategi för arbete i utsatta områden*. Stockholm: Polismyndigheten

Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun (2023). KS 2021–178

Regeringen (2022). Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.
<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/> (hämtad 2022-09-26).

Riksdagen, 2023. Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.
https://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2023196-om-kommuners-ansvar-for_sfs-2023-196 (hämtad 2023-05-12).

Socialstyrelsen (2016). *Våld - handbok för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer*. Stockholm: Socialstyrelsen

Stiftelsen tryggare Sverige (2020). *BoTryggt2030- Handboken för planering av säkra och trygga livsmiljöer*. Stockholm: Stiftelsen Tryggare Sverige

Stiftelsen tryggare Sverige (2018), *Trygghet i samhället*, Rapport 2018:1. Stockholm: Jure förlag

Säkerhetspolisen (2020). *Årsbok 2019*. Stockholm: Säkerhetspolisen.

Säkerhetspolisen (2022). *Årsbok 2021*. Stockholm: Säkerhetspolisen

Säkerhetspolisen (2022). Hämtad 230616 från <https://www.sakerhetspolisen.se/hoten-mot-sverige/terrorism-och-extremism/ensamagerande-garningspersoner.html>